

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Τα αντεπιχειρήματα που υπάρχουν στο κείμενο και τεκμηριώνουν τον ουσιαστικό ρόλο της μόδας είναι τα εξής:

- Η μόδα αποτελεί τρόπο έκφρασης συναισθημάτων και ψυχικής διάθεσης που συμβάλει στην άρρητη επικοινωνία με τους άλλους.
- Είναι μέσο προσδιορισμού της ταυτότητας και της προσωπικότητάς μας.
- Αποτελεί έναν τρόπο δημοσιοποίησης της οικονομικής κατάστασης του καθενός, καθώς τα ρούχα είναι μέρος του υλικού πολιτισμού.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η δομή της τρίτης παραγράφου είναι η εξής:

- Θεματική περίοδος: «Η μόδα είναι κάτι που έρχεται από μέσα μας» λέει χαρακτηριστικά ο διάσημος σχεδιαστής Ραλφ Λόρεν...
- Λεπτομέρειες: Είναι ένας τρόπος εξωτερίκευσης . . . επιλογές μας.
- Κατακλείδα: Με άλλα λόγια, ο συναισθηματικός μας κόσμος . . . και πρακτικό χαρακτήρα.

Διαρθρωτικές λέξεις και φράσεις που ενισχύουν το επιχείρημα: *γιατί, έτσι, εν συνεχεία, με άλλα λόγια.*

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Λέξεις ή φράσεις με μεταφορική λειτουργία στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 1:

- «να συλλάβουμε την ιδιάζουσα υπόσταση της μόδας».
- «στα εκάστοτε κοινωνικοοικονομικά συμφραζόμενα».

- «οι ανάγκες των ανθρώπων μεταγγίζονταν στην ενδυμασία»
- « ένα «ρινγκ» προβαλλόμενων ενδυματολογικών προτάσεων».
- «καθρέφτισμα του ανθρώπινου ψυχισμού»

Επικοινωνιακό αποτέλεσμα που δημιουργείται: Ο λόγος γίνεται ζωντανός και παραστατικός, κεντρίζοντας έτσι το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθώς οι μεταφορικές φράσεις τού δημιουργούν συναισθήματα και προβάλλουν εικόνες στο μυαλό του. Έτσι το κείμενο γίνεται πιο ευκολονόητο και εύληπτο, ακόμα και από κάποιον λιγότερο μορφωμένο και υποψιασμένο γλωσσικά αναγνώστη.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές /-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί / τεκμηριωθεί με στοιχεία / χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ενδεικτικά:

Χαρακτηρισμός μητέρας: Η μητέρα εκπροσωπεί μια τυπική γυναίκα της εποχής απόλυτα συμβιβασμένης με τα κοινωνικά στερεότυπα της προτεραιότητας του καλού γάμου για την κόρη της σε σχέση με την καριέρα της ζωγράφου ή της γηροκόμησης της από την παντρεμένη αδερφή «στα εισοσιεφτά μου . . . στεφανώματα/ να γεράσω απάντρευτη . . . τα δαιμόνια της ζωγραφικής», εφόσον έμεινε στο ράφι. Φαίνεται να την ενδιαφέρει μόνο η κοινωνική αποδοχή και όχι τόσο η ευτυχία του παιδιού της «ανησυχούσε πως . . . της ξενιτιάς».

Χαρακτηρισμός Ελένης: Η Ελένη είναι δυναμική, ελεύθερη και πρωτοπόρα γυναίκα «γύρεια Ακαδημίες και περγαμηνές», δεν αφήνει τα κοινωνικά στερεότυπα να ελέγχουν τη ζωή της «με την προίκα . . . καλά», αλλά παρουσιάζεται ρηξικέλευθη και τολμηρή, καθώς δεν διστάζει να μεταμφιεστεί σε άντρα, για να ολοκληρώσει τις σπουδές της σ' ένα καθαρά ανδροκρατούμενο και αυστηρό περιβάλλον «θα χαιρόμουν την ελευθερία . . . για να μην παραβιάσω τους κανόνες».

Οι μαθητές / τριες μπορούν να εκφράσουν τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους με την τελική επιλογή της Ελένης (π.χ. να ταυτιστούν μαζί της εκτιμώντας το θάρρος και την αποφασιστικότητα της σε μια τέτοια εποχή να πραγματοποιήσει τα όνειρά της ή να διατυπώσουν κάποιες επιφυλάξεις και αντιρρήσεις για το τόσο μεγάλο τόλμημα αυτής της επιλογής) ανάλογα με τα προσωπικά τους βιώματα και αξίες. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.

